

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEMUL

Ghid pentru consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare

Aprilie 2025

Cuprins

Cuvânt înainte	3
1 Fundamentele funcției consultative a BCE cu privire la proiectele de reglementare	4
2 Obiectivele Deciziei 98/415/CE	7
3 Sfera de aplicare a obligației de a consulta BCE	9
3.1 Autoritățile care consultă BCE	9
3.2 Proiectele de reglementare avute în vedere	10
3.3 Domeniile care intră în competența BCE	13
3.4 Reglementări de punere în aplicare a dreptului Uniunii	18
4 Cazurile în care BCE refuză să adopte avize ca răspuns la solicitările de consultare	21
4.1 Scrisorile de neadoptare a unui aviz	21
4.2 Posibilitatea de a transmite o solicitare informală	22
5 Procedura de consultare	23
5.1 Consultarea BCE în timp util	23
5.2 Solicitarea de emitere a unui aviz	24
5.3 Termene	26
5.4 Confirmarea primirii	28
5.5 Elaborarea și adoptarea avizului BCE	28
5.6 Regimul lingvistic	29
5.7 Transmiterea avizului și efectele acestuia	29
5.8 Publicare	29
6 Respectarea obligației de a consulta BCE	32
7 Consecințele juridice ale neîndeplinirii obligației de a consulta BCE	33
Anexă	35

Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea
Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu
privire la proiectele de reglementare

35

Cuvânt înainte

Timp de mai mulți ani, *Ghidul pentru consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare* a constituit un instrument util pentru autoritățile naționale și publicul larg. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede ca statele membre să consulte Banca Centrală Europeană (BCE) cu privire la proiectele de reglementare din domeniile care intră în competența BCE. Ghidul oferă informații detaliate cu privire la procesul prin care autoritățile naționale consultă BCE cu privire la proiectele de reglementare care se referă la chestiuni care țin de domeniile care intră în competența BCE. Ghidul a fost publicat pentru prima dată în 2005 și actualizat în 2015 și a trebuit actualizat pentru a reflecta experiența recentă a BCE cu astfel de consultări și experiența acumulată în cei zece ani de la instituirea mecanismului unic de supraveghere (MUS) în 2014. În mod similar tuturor celorlalte publicații ale BCE, prezentul ghid exprimă angajamentul BCE de a respecta principiile deschiderii și transparenței și contribuie la mai bună înțelegere a misiunilor și activităților BCE.

Prin urmare, BCE a actualizat acest ghid pe baza celor mai recente practici ale BCE pentru a informa și a oferi asistență autorităților naționale cu privire la obligația de a consulta BCE. În acest scop, ghidul explică obiectivele și sfera obligației de consultare a BCE și clarifică procedura de urmat în acest sens. Cu toate acestea, ghidul nu poate oferi cu certitudine absolută un răspuns pentru toate scenariile posibile și, prin urmare, rămâne în mod inevitabil necesar să se evalueze de la caz la caz necesitatea de a consulta BCE pe baza orientărilor din prezentul ghid.

Am încredere că acest ghid actualizat va continua să sporească gradul de cunoaștere a drepturilor și a obligațiilor tuturor părților implicate și, în același timp, să conducă la o și mai bună înțelegere a funcției consultative a BCE. În acest sens, ghidul este menit și să încurajeze utilizarea într-o mai mare măsură a procedurii de consultare pentru chestiunile care intră în sfera de competență a BCE și, prin urmare, să contribuie la armonizarea legislației relevante a statelor membre.

În final, aș dori să subliniez importanța continuă a asigurării unei cooperări strânse între autoritățile naționale implicate în procesul legislativ și Sistemul European al Băncilor Centrale/Eurosistem. Am încredere că prezenta publicație va continua să sprijine o astfel de cooperare strânsă în interesul comun al tuturor părților implicate.

Frankfurt pe Main, aprilie 2025

Frank Elderson, membru al Comitetului executiv al BCE

1 Fundamentele funcției consultative a BCE cu privire la proiectele de reglementare

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („Tratat”) conferă BCE o funcție consultativă cu privire la actele legislative propuse ale Uniunii și la proiectele de reglementare ale statelor membre din domeniile care intră în competența sa. Articolul 127 alineatul (4) și articolul 282 alineatul (5) din Tratat, reproduse în articolul 4 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene („Statutul SEBC”), constituie în acest sens temeiul juridic principal al funcției consultative a BCE.

Cadrul pentru consultarea BCE de către autoritățile naționale este stabilit prin Decizia 98/415/CE a Consiliului¹ („Decizia 98/415/CE”), care este în vigoare de la 1 ianuarie 1999 și se aplică tuturor statelor membre. Până în 2004, BCE a emis, în medie, 30 de avize pe an ca răspuns la consultarea de către autoritățile naționale. Numărul statelor membre a crescut în 2004, 2007 și 2013, iar numărul avizelor BCE privind proiectele de reglementare naționale a fluctuat între 2004 și 2007, cu o tendință generală de creștere a numărului de avize adoptate: 30 de avize în 2004, 48 de avize în 2005, 52 de avize în 2006 și 35 de avize în 2007. Din cauza turbulențelor de pe piețele financiare din anul 2008, numărul avizelor BCE cu privire la proiectele de reglementare a crescut în mod semnificativ în perioada 2008-2014, atingând un vârf de 95 în anul 2012.

Începând cu 2015, numărul de avize cu privire la proiectele de reglementare naționale a revenit la nivelul anterior crizei financiare, variind de la 52 de avize în 2015 la 35 de avize în 2023 și 38 de avize în 2024. Totodată, în 2015 BCE a luat o decizie strategică importantă care influențează numărul de avize cu privire la proiectele de reglementare pe care le adoptă: aceea de a nu adopta un aviz ca răspuns la o consultare privind proiecte de reglementare naționale în cazul în care BCE consideră că proiectul de reglementare are doar o relevanță marginală pentru domeniile sale de competență. Ca urmare a acestei decizii, între 2016 și 2024 numărul de ocazii pe an în care BCE a refuzat să emită un aviz ca răspuns la consultările naționale se prezintă după cum urmează: 2016 (25), 2017 (20), 2018 (4), 2019 (12), 2020 (12), 2021 (24), 2022 (15), 2023 (21), 2024 (19). Totuși, este important să se sublinieze că obligația de a consulta BCE în temeiul Deciziei 98/415/CE rămâne în vigoare și neschimbată, chiar dacă proiectele de reglementare pot părea să aibă doar o relevanță marginală asupra domeniilor de competență ale BCE. Consultarea BCE este un proces în două etape. Prima etapă constituie obligația inițială de a consulta BCE atunci când actele legislative propuse ale Uniunii sau proiectele de reglementare ale statelor membre au relevanță (chiar și marginală) pentru domeniile

¹ Decizia Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare (JO L 189, 3.7.1998, p. 42) Textul Deciziei 98/415/CE este reprodus în anexa la acest ghid.

de competență ale BCE. A doua etapă constituie o evaluare de către BCE care poate conduce la adoptarea unui aviz – sau la transmiterea unei scrisori de neadoptare a unui aviz atunci când proiectul de reglementare are doar o relevanță marginală pentru domeniile de competență ale BCE, fără a avea un impact substanțial asupra acestora, inclusiv atunci când scopul lor exclusiv este acela de a transpune legislația Uniunii, astfel cum se descrie în secțiunea 5.1 din prezentul ghid.

Articolul 127 alineatul (4) din Tratat:

„(4) Banca Centrală Europeană este consultată:

- cu privire la orice act al Uniunii propus în domeniile care țin de competențele sale,
- de autoritățile naționale, cu privire la orice proiect de reglementare în domeniile care sunt de competența sa, dar în limitele și în condițiile stabilite de Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 129 alineatul (4).

„În domeniile care țin de competențele sale, Banca Centrală Europeană poate prezenta avize respectivelor instituții, organe, oficii sau agenții ale Uniunii sau autorităților naționale.”

Articolul 282 alineatul (5) din Tratat:

„(5) În domeniile în care are atribuții, Banca Centrală Europeană este consultată asupra oricărui proiect de act al Uniunii, precum și asupra oricărui proiect de reglementare la nivel național și poate emite avize.”

Articolul 4 din Statutul SEBC

„În conformitate cu articolul 127 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene:

(a) BCE este consultată:

- cu privire la orice act al Uniunii propus în domeniile care țin de competențele sale,
- de autoritățile naționale cu privire la orice proiect de reglementare în domeniile care sunt de competența sa, dar în limitele și în condițiile stabilite de Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 41;

(b) în domeniile care sunt de competența sa, BCE poate prezenta avize instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii sau autorităților naționale.”

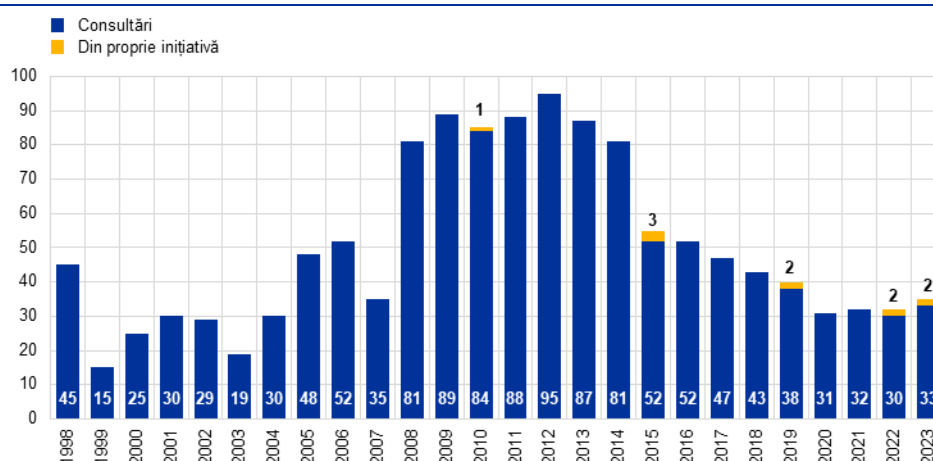
Articolul 25.1 din Statutul SEBC

„BCE poate să adopte avize și să fie consultată de Consiliu, de Comisie și de autoritățile competente din statele membre, cu privire la domeniul de aplicare și punerea în aplicare a legislației Uniunii privind supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și stabilitatea sistemului financiar.”

Decizia 98/415/CE este redactată în termeni destul de generali și, pentru a se asigura eficacitatea deplină a acesteia, autoritățile naționale trebuie să înțeleagă în profunzime: (a) obiectivele acesteia; (b) sfera obligației de a consulta BCE; (c) procedura de urmat; și (d) efectul pe care neîndeplinirea obligației de consultare l-ar putea avea asupra legalității legislației în cauză. Bazându-se pe experiența dobândită, începând cu anul 1999, în urma aplicării Deciziei 98/415/CE, prezentul ghid are ca scop informarea tuturor autorităților naționale implicate în pregătirea proiectelor de reglementare cu privire la aceste patru aspecte, astfel încât să fie pe deplin conștiente de drepturile și obligațiile lor. Totodată, prezentul ghid conține un număr de recomandări pentru a asigura eficiența procedurii de consultare. Cu toate acestea, ghidul nu poate oferi cu certitudine absolută un răspuns pentru toate scenariile posibile și, prin urmare, este extrem de important să se evalueze de la caz la caz necesitatea de a consulta BCE pe baza orientărilor din prezentul ghid. În scopul efectuării unor astfel de evaluări de la caz la caz, BCE încurajează autoritățile să consulte lista avizelor recent adoptate și a scrisorilor de neadoptare a unui aviz (a se vedea secțiunea 6.8.1) pe website-ul EUR-Lex.

Graficul 1

Numărul de avize ale BCE adoptate ca răspuns la consultările de către autoritățile naționale, inclusiv avizele din proprie inițiativă (marcate cu o culoare diferită).

Sursă: BCE, date extrase de pe website-ul EUR-Lex.

2 Obiectivele Deciziei 98/415/CE

În Hotărârea *OLAF*², Curtea de Justiție a Uniunii Europene („Curtea”) a clarificat obiectivele articolului 127 alineatul (4) din Tratat în ceea ce privește obligația de a consulta BCE cu privire la orice act al Uniunii propus în domeniile care intră în competența sa. Potrivit Curții, obligația de consultare vizează „în principal să asigure că autorul actului îl adoptă numai după ce a fost ascultat organul care, datorită funcțiilor specifice pe care le exercită în cadrul comunitar în domeniul respectiv și datorită gradului înalt de specializare de care se bucură, este deosebit de bine plasat pentru a contribui în mod util la procesul de adoptare avut în vedere”.

Cu toate că Hotărârea *OLAF* se referă la obligația instituțiilor Uniunii de a consulta BCE cu privire la actele Uniunii propuse, aceasta aduce și clarificări privind obligația statelor membre de a consulta BCE cu privire la proiectele lor de reglementare. Se poate extrapola pornind de la Hotărârea *OLAF* că principalul obiectiv al Deciziei 98/415/CE este de a permite BCE să furnizeze legiuitorilor naționali, la momentul oportun, un aviz de specialitate cu privire la proiectele de reglementare referitoare la probleme ce se încadrează în domeniile care intră în competența BCE. Acest aviz de specialitate are ca scop asigurarea unui cadru juridic național care: (a) să contribuie la realizarea obiectivelor BCE și/sau ale Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC); (b) să fie compatibil cu cadrul juridic al Eurosistemului/SEBC și al BCE; și (c) să fie conform cu politicile Eurosistemului/SEBC și ale BCE.

Obligația de a consulta BCE în temeiul Deciziei 98/415/CE este structurată în așa fel încât să funcționeze ca un sistem preventiv și să evite problemele cauzate de o eventuală reglementare națională incompatibilă sau inconsecventă. Din acest motiv, consultarea trebuie să aibă loc când reglementarea se află încă în stadiul de proiect și, mai mult, într-o etapă în care avizul BCE poate fi luat în considerare în mod util de către autoritățile naționale implicate în pregătirea și adoptarea reglementării în cauză.

În practică, obligația de a consulta BCE a permis statelor membre să se asigure că legislația națională, inclusiv statutele băncilor lor centrale naționale (BCN), sunt în continuare compatibile cu Tratatul și Statutul SEBC, astfel cum este prevăzut la articolul 131 din Tratat și la articolul 14.1 din Statutul SEBC.

Procedura de consultare stabilită prin Decizia 98/415/CE are o serie de alte avantaje. Ea reprezintă un instrument prețios pentru promovarea schimbului de informații și experiență. Consultările sunt un mijloc important pentru a ține BCE la curent cu privire la evoluția legislației din statele membre în domeniile care intră în competența BCE. Experiența acumulată de BCE prin examinarea proiectelor de reglementare cu privire la care este consultată reprezintă o sursă de informații

²Cauza C-11/00 *Comisia Comunităților Europene împotriva Băncii Centrale Europene*, *ECLI: ECLI:EU:C:2003:395*, în special punctele 110 și 111 din hotărâre. În acea cauză, Curtea a admis acțiunea Comisiei și a anulat Decizia BCE/1999/5 a Băncii Centrale Europene din 7 octombrie 1999 privind prevenirea fraudei (JO L 291, 13.11.1999, p. 36). Hotărârea este importantă pentru că aduce clarificări cu privire la funcția consultativă a BCE având în vedere că, răspunzând la o solicitare a BCE, Curtea a examinat pentru prima dată obiectivele articolului 127 alineatul (4) din Tratat.

pentru formularea poziției proprii a BCE, de exemplu într-un context la nivelul Uniunii sau la nivel internațional în care se discută chestiuni similare. Mai mult, deși avizele BCE au în vedere elementele specifice ale legislației naționale, acestea favorizează armonizarea legislațiilor statelor membre în domeniile care intră în competența BCE și contribuie la îmbunătățirea calității legislației naționale, având în vedere că avizele emise de aceasta sunt bazate pe experiența pe care BCE a dobândit-o în exercițiul misiunilor sale³. Avizele BCE pot constitui și o sursă de referință care poate fi luată în considerare de către Curte, în acțiunile legate de compatibilitatea reglementărilor respective cu Tratatul, sau de către instanțele naționale, în acțiunile privind interpretarea sau validitatea reglementărilor naționale în cauză.

La fel ca avizele altor instituții ale Uniunii, avizele BCE nu au caracter obligatoriu, astfel cum se prevede la articolul 288 al cincilea paragraf din tratat. Cu alte cuvinte, legiuitorii naționali nu sunt obligați să respecte avizul BCE. Cu toate acestea, sistemul stabilit prin Decizia 98/415/CE este conceput astfel încât să asigure că reglementările naționale sunt adoptate numai după o analiză temeinică a avizului BCE. Acest sistem s-a dovedit a fi eficient și legiuitorii naționali au fost de acord în general să modifice sau chiar să retragă proiecte de reglementare și să nu adopte reglementări care să contravină poziției BCE.

În cele din urmă, obligația de a consulta BCE contribuie la comunicarea externă a BCE cu publicul larg și cu piețele. Încurajarea transparenței este o politică generală a BCE și, în acest scop, avizele emise ca răspuns la consultarea de către autoritățile naționale sunt de regulă publicate pe website-ul EUR-Lex imediat ce au fost adoptate și transmise către autoritatea care a transmis solicitarea de consultare.

³ A se vedea punctul 140 din Concluziile avocatului general prezentate în Cauza C-11/00, care a fost reluat la punctul 110 din hotărârea Curții în Cauza C-11/00.

3 Sfera de aplicare a obligației de a consulta BCE

3.1 Autoritățile care consultă BCE

Articolul 2 alineatele (1) și (2) din Decizia 98/415/CE:

„(1) Autoritățile statelor membre consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare care intră în sfera sa de competență în temeiul tratatului [...]:

(2) De asemenea, autoritățile statelor membre, altele decât statele membre participante, consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare privind instrumentele politicii monetare.”

3.1.1 Sfera autorităților care au obligația să consulte BCE

Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE prevede că obligația de a consulta BCE cu privire la proiectele de reglementare naționale care intră în sfera de competență a BCE revine „autorităților statelor membre”. Având în vedere că Decizia 98/415/CE se aplică tuturor statelor membre, autoritățile în cauză nu sunt numai cele ale statelor membre a căror monedă este euro („statele membre din zona euro”), dar și cele ale statelor membre a căror monedă nu este euro („state membre din afara zonei euro”).

Autoritățile statelor membre sunt „autorități [...] care elaborează un proiect de reglementare”, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE. În plus, din articolul 4 din Decizia 98/415/CE rezultă că autoritatea care consultă BCE poate fi o autoritate diferită nu numai de „autoritatea care trebuie să adopte dispozițiile respective”, dar și de „autoritatea care face propunerea legislativă”.

În practică, BCE este consultată de o gamă largă de autorități. În cazul legislației adoptate de un parlament național, BCE a fost consultată, în general, de către ministrul responsabil cu elaborarea proiectului de reglementare care intră în sfera de competență a BCE. În cazul în care legislația este inițiată de către un membru al unui parlament național, și nu de guvern, obligația de a consulta BCE revine parlamentului, astfel cum este detaliat în Secțiunea 3.1.2 din acest ghid. Uneori, astfel de consultări sunt transmise prin intermediul BCN care acționează în numele autorității care consultă BCE. BCN și autoritățile naționale competente (ANC) consultă BCE și în capacitatea lor de autoritate cu competențe proprii de reglementare sau, ocazional, cu drept propriu de inițiativă legislativă.

În cazul legislației adoptate printr-o altă procedură, BCE este în general consultată de către autoritatea competentă să adopte actul în cauză, de exemplu de un membru al guvernului național.

De asemenea, BCE a fost consultată de către autoritățile naționale care erau de jure sau de facto implicate în procesul de adoptare, precum, de exemplu, bănci centrale naționale, autorități de supraveghere, autorități din domeniul concurenței, autorități responsabile cu lupta împotriva spălării banilor și organe specifice precum consilii pentru trecerea la moneda euro. În aceste situații, BCE a considerat consultarea ca fiind valabilă dacă este evident că aceste autorități acționează pe seama autorității care a făcut propunerea legislativă sau care trebuie să adopte reglementarea.

3.1.2 Rolul parlamentelor naționale

Parlamentele naționale pot fi și ele autorități care „elaborează un proiect de reglementare” în sensul Deciziei 98/415/CE atunci când dezbat proiectele de reglementare din domeniile care intră în competența BCE și care au fost propuse de către unul sau mai mulți membri ai acestora ⁴. Parlamentele naționale trebuie să decidă, pe baza propriului regulament de procedură, cum să respecte obligația de a transmite, în vederea obținerii avizului prealabil al BCE, proiecte de dispoziții legislative care au fost propuse de unul sau mai mulți dintre membrii lor și care intră în domeniile de competență ale BCE, pentru a se asigura atât că aceste consultări ajung la BCE după ce au fost incluse în agenda legislativă a parlamentului național, cât și că BCE dispune de suficient timp pentru adoptarea avizului său. Având în vedere că parlamentul național, și nu membrii individuali ai acestuia, se califică drept „autoritate națională” în sensul articolului 127 alineatul (4) din tratat și al articolului 4 din Statutul SEBC, și drept „autoritate a unui stat membru” în sensul Deciziei 98/415/CE, BCE refuză să adopte avize ca răspuns la o solicitare de consultare transmisă de unul sau mai mulți membri ai unui parlament național atunci când este evident că acea consultare nu a fost autorizată de parlamentul național în conformitate cu propriul regulament de procedură.

Este posibil de asemenea ca BCE să fie consultată de către un guvern național, la inițiativa acestuia, cu privire la un proiect de reglementare propus de membrii parlamentului său național în conformitate cu dreptul național.

3.2 Proiectele de reglementare avute în vedere

Articolul 1 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE:

„(1) În sensul prezentei decizii, se înțelege prin:

[...]

„proiect de reglementare”, proiectele privind dispoziții care, dacă au caracter obligatoriu și sunt aplicabile în general pe teritoriul unui stat membru, stabilesc

⁴ Aceasta se aplică și cazurilor în care membrii parlamentului propun modificări ale proiectelor de reglementare propuse de către guvern care ar putea determina încadrarea proiectului de reglementare în domeniile care sunt de competența BCE.

norme care privesc un număr nedeterminat de cazuri și se adresează unui număr nedeterminat de persoane fizice sau juridice.”

În conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE, autoritățile statelor membre sunt obligate să consulte BCE în legătură cu „orice proiect de reglementare” care intră în sfera de competență a BCE. Articolul 1 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE definește conceptul de „proiect de reglementare”. Această definiție se referă la prevederile care, odată ce au devenit obligatorii din punct de vedere juridic și au aplicabilitate generală pe întreg teritoriul statelor membre în cauză (sau într-un teritoriu distinct din punct de vedere geografic), stabilesc norme care vor fi aplicabile „într-un număr nedeterminat de cazuri și se adresează unui număr nedeterminat” de persoane fizice sau juridice. Aceasta include proiecte de reglementare elaborate de guvern care, prin adoptare, devin dispoziții juridice efective, indiferent care este durata acestui caracter efectiv.

Cu toate acestea, definiția nu include proiecte de reglementare al căror scop exclusiv este transpunerea directivelor Uniunii în legislația statelor membre, astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE. BCE apreciază că această excludere nu s-ar aplica cazurilor de transpunere în care legiuitorul național utilizează o marjă de apreciere în ceea ce privește transpunerea și afectează în mod substanțial domeniile de competență ale BCE, în special rolul și atribuțiile BCE/Eurosistemului, în special prin conferirea unei noi atribuții unei BCN sau prin modificarea substanțială a unei misiuni existente a BCN⁵.

În plus, articolul 25.1 din Statutul SEBC prevede clar că BCE poate să adopte avize și să fie consultată de autoritățile competente din statele membre cu privire la punerea în aplicare a legislației Uniunii privind supravegherea prudentțială a instituțiilor de credit și stabilitatea sistemului financiar.

BCE va analiza în mod adecvat dacă proiectele de reglementare cu privire la care este consultată sunt într-adevăr proiecte de reglementare, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE, și, în general, nu va emite un aviz în caz contrar.

3.2.1 Prevederi obligatorii din punct de vedere juridic

Obligația de a consulta BCE nu se limitează la proiectele de reglementare care urmează a fi adoptate de către un parlament. Decizia 98/415/CE se referă la toate tipurile de prevederi obligatorii din punct de vedere juridic, inclusiv decrete-lege și legislația secundară.

Decrete-lege

În sensul prezentului ghid „decretele-lege” sunt reglementări care sunt adoptate de un guvern și care intră pe deplin în vigoare în regim de urgență sau de necesitate

⁵ A se vedea secțiunea 3.4 din prezentul ghid.

extraordinară. Aceste decrete-lege fac obiectul ratificării și/sau adoptării ulterioare de către parlament, etapă care poate avea loc imediat sau după mai multe luni de la adoptare. Proiectele de decret-lege sunt, așadar, „proiecte de reglementare” în legătură cu care BCE trebuie să fie consultată înainte de adoptarea lor de către guvern, indiferent de caracterul urgent sau necesitatea extraordinară⁶.

Legislația secundară

BCE nu trebuie consultată cu privire la întreaga legislație secundară, inclusiv actele juridice de aplicabilitate generală ale băncilor centrale naționale sau ale autorităților de supraveghere, care pune în aplicare legislația primară din domeniile care intră în competența BCE. Având în vedere obiectivele Deciziei 98/415/CE, avizul BCE cu privire la proiectele de legislație secundară trebuie solicitat numai dacă obiectul lor este strâns legat de misiunile BCE și dacă efectul lor asupra unor aspecte ce țin de domeniile de competența BCE este diferit de cel al legislației primare.

3.2.2 Modificarea proiectelor de reglementare

Obligația de a consulta BCE cu privire la modificările proiectelor de reglementare care au fost deja înaintate BCE în vederea emiterii unui aviz se aplică modificărilor de substanță care afectează esența proiectului de reglementare. Este util să se facă distincția între două scenarii. Primul este acela în care modificările pe fond sunt propuse într-o etapă în care BCE nu a emis încă avizul. În aceste situații BCE se așteaptă ca autoritatea care o consultă să-i transmită proiectul de reglementare modificat cât mai curând posibil, astfel încât avizul să se bazeze pe cel mai recent text. Un al doilea scenariu este acela în care sunt propuse noi prevederi privind fondul proiectului după adoptarea avizului BCE. În această din urmă situație, prin analogie cu jurisprudența Curții privind cerința de a consulta din nou instituțiile Uniunii cu privire la proiectele legislative modificate⁷, BCE ar trebui să fie consultată din nou cu privire la acele modificări în cazuri excepționale în care proiectul legislativ a suferit modificări substanțiale de natură non-tehnică în comparație cu versiunea cu privire la care BCE a fost consultată anterior. Cu toate acestea, nu este necesară consultarea ulterioară dacă modificările au ca scop principal să insereze punctul de vedere exprimat de BCE în avizul său. Totuși, BCE apreciază dacă este informată cu privire la modul în care sunt luate în considerare avizele sale și dacă primește detalii cu privire la astfel de modificări în scop de informare.

⁶ Se observă că, având în vedere caracterul urgent și necesitatea extraordinară care sunt inerente adoptării decretelor-lege în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE (a se vedea secțiunea 6.3 din prezentul ghid), autoritatea care consultă BCE poate să stabilească un termen pentru emiterea unui aviz de către BCE, termen care, în condiții normale, nu poate fi mai scurt de o lună. Cu toate acestea, autoritatea care transmite solicitarea de consultare trebuie să indice motivele urgenței.

⁷ A se vedea Cauza 41/69 *ACF Chemiefarma împotriva Comisiei*, ECLI:EU:C:1970:71, punctul 3; Cauza 817/79 *Buyl împotriva Comisiei*, ECLI:EU:C:1982:36, punctul 1; Cauza C-392/95 *Parlamentul împotriva Consiliului*, ECLI:EU:C:1997:289, punctul 15; Cauza C-408/95 *Eurotunnel și alții împotriva SeaFrance*, ECLI:EU:C:1997:532, punctul 46; Cauza 58/01 *Océ van der Grinten NV împotriva Commissioners of Inland Revenue*, ECLI:EU:C:2003:495, punctele 100 and 102.

3.3 Domeniile care intră în competența BCE

Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE prevede că autoritățile naționale trebuie să consulte BCE cu privire la orice proiecte de reglementare „care intră în sfera sa de competență în temeiul tratatului”. În mod evident, aceasta include proiectele de reglementare ce afectează misiunile fundamentale de îndeplinit prin intermediul SEBC conform articolului 127 alineatul (2) din Tratat (adică definirea și punerea în aplicare a politicii monetare a Uniunii, desfășurarea operațiunilor de schimb valutar, deținerea și administrarea rezervelor valutare oficiale ale statelor membre și promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți) și misiunile prevăzute la articolul 128 alineatul (1) din Tratat (emiterea de bancnote euro). Acesta include și proiectele de reglementare care afectează o varietate de alte atribuții alocate SEBC în temeiul tratatului, în special (1) atribuțiile specifice privind politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit în cadrul MUS conferite BCE în temeiul articolului 127 alineatul (6) din tratat și (2) colectarea de către BCE, asistată de BCN, a informațiilor statistice necesare pentru îndeplinirea misiunilor SEBC și care contribuie la armonizarea, unde este necesar, a normelor și practicilor care reglementează colectarea, compilarea și distribuirea statisticilor în domeniile sale de competență în temeiul articolului 5 din Statutul SEBC.

Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE enumeră o serie de categorii de materii care sunt în mod explicit considerate a se încadra în domeniile de competență BCE. BCE trebuie să fie consultată de autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare referitoare la aceste domenii, chiar dacă proiectul de reglementare național are doar o relevanță marginală pentru domeniile de competență ale BCE, fără a avea un impact substanțial asupra acestora, cu consecința că BCE ar decide să nu adopte un aviz⁸.

Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE:

„(1) Autoritățile statelor membre consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare care intră în sfera sa de competență în temeiul tratatului și, în special, în ceea ce privește:

- problemele monetare;
- mijloacele de plată;
- băncile centrale naționale;
- colectarea, elaborarea și difuzarea datelor statistice din domeniile monetar, financiar, bancar, al sistemelor de plăți și al balanței de plăți;
- sistemele de plăți și decontări;
- normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare.”

⁸ A se vedea secțiunea 5 din prezentul ghid.

Lista neexhaustivă a domeniilor care intră în competența BCE

Modul de redactare a articolului 2 alineatul (1) și a considerentului (3) al Deciziei 98/415/CE indică în mod clar faptul că lista de la articolul 2 alineatul (1) nu este exhaustivă.

În plus, astfel cum este detaliat în paragraful următor, articolul 2 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE menționează că autoritățile statelor membre din afara zonei euro trebuie să consulte BCE cu privire la orice proiecte de reglementare referitoare la instrumente de politică monetară.

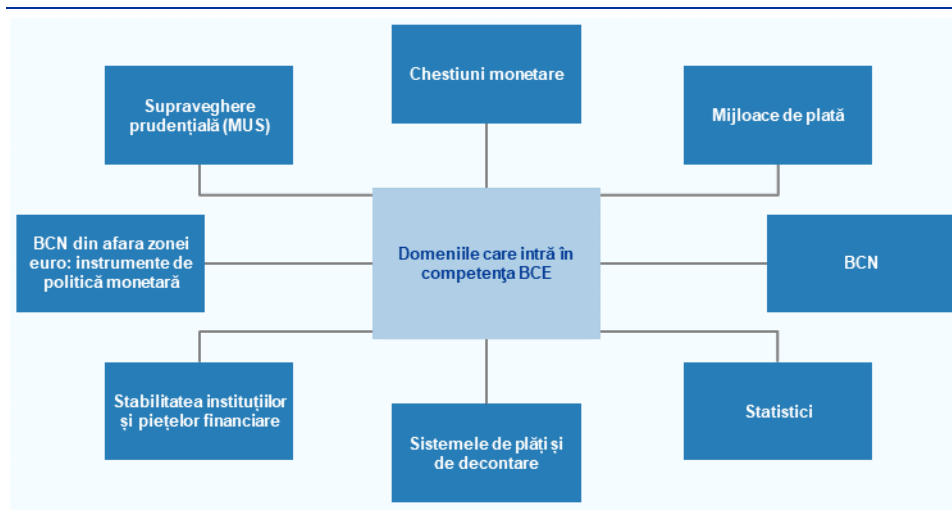
Articolul 2 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE:

„(2) De asemenea, autoritățile statelor membre, altele decât statele membre participante, consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare privind instrumentele politicii monetare.”

Motivul pentru care Decizia 98/415/CE face în acest mod distincție între statele membre din zona euro și statele membre din afara zonei euro este acela că instrumentele de politică monetară (de exemplu, regimul rezervelor minime obligatorii) nu mai fac obiectul deciziei autorităților naționale din statele membre din zona euro. Cu toate acestea, considerentul (5) al Deciziei 98/415/CE clarifică faptul că obligația de a consulta BCE nu include deciziile luate de către autoritățile statelor membre din afara zonei euro în contextul punerii în aplicare a politicii lor monetare (de exemplu, deciziile care stabilesc ratele dobânzilor).

Figura 1

Lista neexhaustivă a domeniilor care intră în competența BCE

Sursă: BCE.

3.3.1 Chestiuni monetare și mijloace de plată

Avizele BCE cu privire la chestiunile monetare și mijloacele de plată acoperă proiecte de reglementare pe diverse teme. Printre acestea se numără: măsuri în

legătură cu introducerea monedei euro (redenominarea monedei naționale, redenominarea datoriei publice și private, dubla afișare a prețurilor, regulile de rotunjire, inclusiv regulile de rotunjire pentru plățile în numerar (de exemplu, pentru plăți cu unul sau doi euro cenți), înlocuirea ratelor naționale de referință etc.), mijloacele legale de plată, limitarea plăților în numerar atât în mod general, prin stabilirea anumitor plafoane, cât și în cazuri specifice (de exemplu cu privire la contribuțiile sociale publice, tranzacțiile imobiliare); asigurarea unui nivel minim de servicii în numerar de către instituțiile de credit și disponibilitatea numerarului în societate în general, măsuri fiscale de descurajare a utilizării numerarului, monedele comemorative, dreptul de proprietate intelectuală asupra bancnotelor și monedelor metalice, prevenirea contrafacerii, valorile nominale, specificațiile tehnice, reciclarea, verificarea autenticității și a calității bancnotelor și monedelor metalice, promovarea mijloacelor digitale de plată și emiterea de monedă electronică.

3.3.2 Băncile centrale naționale

Un număr mare de avize ale BCE sunt adoptate în legătură cu proiectele de reglementare legate de băncile centrale naționale. Aceste avize privesc reglementările care afectează statutul băncilor centrale naționale sau al membrilor organelor de decizie ale acestora, în special cele care sunt legate de diverse aspecte ale independenței băncilor centrale. Un număr de avize adoptate se referă la sistemele de pensii și la restricțiile privind pensiile relevante pentru BCN, la salariile personalului BCN și ale membrilor organelor de decizie ale BCN, precum și la criteriile pentru desemnarea guvernatorilor și a membrilor organelor de decizie ale BCN. Câteva avize adoptate se referă și la misiunile și politicile monetare ale BCN, inclusiv respectarea interdicției privind finanțarea monetară prevăzute la articolul 123 din Tratat, rezervele valutare ale BCN, colateralizarea operațiunilor de creditare ale BCN și cerințele privind rezervele minime obligatorii ale BCN ale statelor membre din afara zonei euro. Alte avize au avut drept obiect, de exemplu, schimbările instituționale la nivelul BCN și statutele acestora, contabilitatea, plățile dividendelor, recapitalizarea, raportarea și auditarea acestora, participarea acestora în instituțiile monetare internaționale, accesul privilegiat, secretul profesional și orice alte aspecte legate de reglementarea activităților BCN care sunt prevăzute de statutele BCN (de exemplu, furnizarea de asistență pentru acoperirea nevoii de lichiditate în situații de urgență). Totodată, BCE a fost în mod frecvent consultată în vederea emiterii de avize cu privire la proiecte de reglementare care se referă la atribuții ale BCN care nu au legătură cu misiunile SEBC, în special pentru a evalua dacă aceste atribuții sunt compatibile cu interdicția de finanțare monetară și/sau obiectivele și misiunile SEBC⁹.

⁹ În conformitate cu articolul 14.4 din Statutul SEBC, BCN pot îndeplini și alte funcții decât cele menționate în Statutul SEBC, cu excepția cazurilor în care Consiliul guvernatorilor decide că funcțiile respective interferează cu obiectivele și misiunile SEBC.

3.3.3 Colectarea, compilarea și difuzarea statisticilor din domeniile monetar, financiar, bancar, al sistemelor de plăți și al balanței de plăți;

Competențele BCE privind colectarea de informații statistice sunt prevăzute la articolul 5 din Statutul SEBC. Articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 2533/98¹⁰ prevede ca statele membre „să se organizeze din punct de vedere statistic și să coopereze pe deplin cu SEBC astfel încât să asigure îndeplinirea obligațiilor ce decurg din articolul 5 al statutului”. BCE înțelege că dispozițiile privind raportarea diferă de la un stat membru la altul. Ca urmare, atunci când este consultată cu privire la proiectele de reglementare conținând dispoziții în materie de raportare, BCE tinde să facă comentarii de natură generală care au ca scop atragerea atenției asupra aspectelor care pot fi făcute mai explicite în proiectul de reglementare. Procedurile de consultare relevante au avut drept obiect, de exemplu, datele statistice cu privire la balanța de plăți, transmiterea datelor statistice între BCE și SEBC și BCN din afara zonei euro, cerințele naționale de raportare statistică privind diverse instrumente financiare și poziții investiționale, domeniul de aplicare al datelor cuprinse în registrul creditelor, raportarea anumitor date în scopuri de stabilitate financiară, accesul la registrele centrale de credit, Regulamentul AnaCredit¹¹, precum și rolul BCN din afara zonei euro în colectarea datelor statistice.

3.3.4 Sistemele de plăți și de decontare

Consultările din trecut cu privire la sistemele de plăți și de decontare au avut ca obiect proiecte de reglementare referitoare la diferite aspecte privind funcționarea sistemelor de plăți și de decontare, cum ar fi monitorizarea acestora, contrapărțile centrale, caracterul definitiv al decontării, sistemele de decontare pe bază netă sau pe bază brută în timp real, aspecte privind compensarea (netting) și garanțiile (collateral), dematerializarea și/sau digitalizarea titlurilor de valoare, și impactul cerintelor privind securitatea cibernetică pentru infrastructurile de piață.

3.3.5 Normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare.

Articolul 2 alineatul (1) a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE menționează „normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare”. În temeiul articolului 2 alineatul (1) a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE, statele membre „consultă” BCE atunci când dispozițiile legislative propuse „influențează semnificativ” stabilitatea financiară, cu excepția cazului în care, astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (2) din Decizia

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 2533/98 al Consiliului din 23 noiembrie 1998 privind colectarea informațiilor statistice de către Banca Centrală Europeană (JO L 318, 27.11.1998, p. 8).

¹¹ Regulamentul (UE) 2016/867 al Băncii Centrale Europene din 18 mai 2016 privind colectarea datelor cu caracter granular cu privire la credite și la riscul de credit (BCE/2016/13) (JO L 144, 1.6.2016, p. 44).

98/415/CE, scopul exclusiv al dispozițiilor este transpunerea directivelor Uniunii¹². În plus, articolul 2 alineatul (1) a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE ar trebui analizat în coroborare cu articolul 25.1 din Statutul SEBC, care prevede că autoritățile competente ale statelor membre „pot” consulta BCE cu privire la „punerea în aplicare a legislației Uniunii referitoare la supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și la stabilitatea sistemului financiar”.

Un număr substanțial de avize sunt adoptate de BCE în temeiul articolului 2 alineatul (1) a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE. BCE a emis mai multe avize ca răspuns la consultările privind modificările propuse structurilor instituționale de supraveghere din statele membre. De asemenea, BCE a fost consultată în mod regulat cu privire la modificările majore aduse regimului de supraveghere a instituțiilor de credit și instituțiilor financiare, precum și cu privire la regulile de combatere a spălării banilor și a finanțării acțiunilor teroriste, precum și cu privire la rezoluția, reorganizarea și lichidarea instituțiilor financiare și de credit. BCE a fost consultată frecvent cu privire la proiectele legislative care ar putea avea un impact important asupra piețelor, de exemplu legislația privind contractele de garanție financiară, regimul securitizării și al obligațiunilor garantate, precum și dematerializarea titlurilor de valoare.

De asemenea, BCE a adoptat mai multe avize în contextul crizei piețelor financiare, în care reglementările naționale vizau îmbunătățirea schemelor de garantare a depozitelor sau asigurarea ori consolidarea stabilității pieței financiare.

Totodată, BCE a fost consultată cu privire la diverse proiecte de reglementare care ar putea afecta libera circulație a capitalurilor, politica cursului de schimb (de exemplu, impozitarea tranzacțiilor financiare), prelevările sau impozitele speciale impuse instituțiilor de credit și/sau financiare, legislația de restructurare a termenilor și condițiilor creditelor ipotecare și ale altor împrumuturi private, precum și alte proiecte de reglementare de importanță economică sau financiară.

3.3.6 Supravegherea prudențială a instituțiilor de credit

În ceea ce privește temeiul juridic al consultării BCE cu privire la proiectele de reglementare naționale privind MUS, textul articolului 2 alineatul (1) a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE și, în special, menționarea cazurilor care au „o influență substanțială” asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare, nu ar trebui să fie interpretate în sensul că restrâng obligația de a consulta BCE. Astfel cum s-a menționat mai sus, formularea considerentului (3) și a articolului 2 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE indică în mod clar că lista domeniilor incluse în acel alineat nu este exhaustivă. Odată cu instituirea MUS, atribuțiile de supraveghere prudențială sunt acum incluse în sfera de competență a BCE în scopul îndeplinirii funcției consultative a acesteia prevăzute la articolul 127 alineatul (4) din Tratat.

Consultările de către autoritățile naționale cu privire la proiectele legislative referitoare la supravegherea prudențială a instituțiilor de credit acoperă competențele și atribuțiile ANC; structura instituțională și guvernanta ANC, inclusiv în

¹² Pentru acestea din urmă, a se vedea secțiunea 3.4 din prezentul ghid.

ceea ce privește participarea acestora la MUS; schimbul de informații; aspecte procedurale ale supravegherii instituțiilor de credit, cum ar fi evaluarea „competenței și onorabilității” membrilor consiliilor de administrație ale instituțiilor de credit; taxele de supraveghere; evaluarea caracterului semnificativ al instituțiilor de credit și cooperarea strânsă cu statele membre care nu au adoptat moneda euro.

3.4 Reglementări de punere în aplicare a dreptului Uniunii

Articolul 1 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE:

„(2) Nu sunt considerate proiecte de reglementare proiectele privind dispozițiile al căror unic obiect este transpunerea directivelor comunitare în legislația statelor membre.”

Așa cum se precizează mai sus, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE, statele membre nu trebuie să consulte BCE cu privire la proiectele de reglementare al căror scop unic este transpunerea directivelor Uniunii în dreptul intern. Motivul acestei excepții este acela că BCE ar fi trebuit să fi fost deja consultată cu privire la actul juridic propus al Uniunii în conformitate cu articolul 127 alineatul (4) și articolul 282 alineatul (5) din Tratat, și, prin urmare, nu mai este necesară extinderea funcției consultative a BCE asupra proiectelor de reglementare care pur și simplu transpun respectivul act juridic al Uniunii. În plus, nu este responsabilitatea Comisiei sau a BCE să evalueze compatibilitatea măsurilor naționale de transpunere cu directivele Uniunii.

BCE consideră că aceeași excepție se aplică proiectelor de reglementare naționale care au ca scop punerea în aplicare a regulamentelor Uniunii, facilitarea aplicării acestora, sau implementarea opțiunilor prevăzute de acestea, cu condiția ca aceste proiecte de reglementare naționale să nu aibă un impact asupra chestiunilor care intră în competența BCE diferit de cel al regulamentului în cauză (cu privire la care BCE ar fi trebuit să fie consultată de către instituțiile Uniunii).

Cu toate acestea, cerința de a consulta BCE nu poate fi exclusă *automat* în cazurile în care proiectul de reglementare național vizează transpunerea de directive (sau implementarea sau aplicarea unor regulamente) și atunci când legiuitorul național aplică o marjă de apreciere în transpunerea (sau implementarea) respectivă care depășește ceea ce este stipulat clar în directiva sau regulamentul în cauză. În cazul în care acea marjă de apreciere este substanțial relevantă pentru domeniile de competență ale BCE, în special rolul și misiunile BCE/Eurosistemului/SEBC, în special prin conferirea unei noi atribuții unei BCN sau prin modificarea substanțială a unei misiuni existente a unei BCN, obligația de consultare prevalează [întrucât articolul 2 alineatul (1) a treia liniuță din Decizia 98/415/CE se referă la BCN]. Independența BCE și/sau BCN și respectarea interdicției de finanțare monetară în conformitate cu dispozițiile relevante ale tratatului rămân o componentă semnificativă a oricărei evaluări, inclusiv a evaluării noilor atribuții ale BCN (sau modificări substanțiale ale atribuțiilor existente ale BCN) derivate din directive sau regulamente. În aceste cazuri, BCE ar trebui consultată și poate adopta un aviz. În

plus, statele membre au consultat BCE cu privire la transpunerea Directivei privind cerințele de capital¹³, iar BCE a adoptat ocazional avize în acest domeniu pe baza competențelor sale în materie de supraveghere prudențială (de exemplu, cu privire la proiectele de reglementare referitoare la evaluarea achiziționării de participații calificate în instituții de credit și la evaluările competenței și onorabilității în ceea ce privește persoanele numite în instituțiile de credit). Statele membre au consultat, de asemenea, BCE cu privire la transpunerea Directivei privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare¹⁴, iar BCE a adoptat avize, în special cu privire la legislația în care un rol de rezoluție a fost acordat unei BCN, de exemplu prin desemnarea BCN ca autoritate de rezoluție sau prin furnizarea unor linii de credit de către BCN pentru schema de garantare a depozitelor.

Într-un număr limitat de cazuri, BCE a încurajat autoritățile naționale să o consulte cu privire la proiecte de reglementare care transpuneau directive ale Uniunii de un interes deosebit pentru SEBC. De exemplu, acesta a fost cazul Directivei privind caracterul definitiv al decontării¹⁵, al Directivei privind garanțiile financiare¹⁶, precum și al modificărilor ulterioare ale acestora¹⁷. Avizele BCE emise ca urmare a numărului mare de consultări cu privire la proiectele de reglementare având ca scop transpunerea celor două directive în dreptul intern constituie contribuții utile la consolidarea cadrului juridic al operațiunilor Eurosistemului, precum și a stabilității sistemului financiar.

BCE a emis și un aviz din proprie inițiativă cu privire la ratificarea sau punerea în aplicare a unui Aranjament al serviciilor poștale de plată, și a încurajat autoritățile naționale să consulte BCE în cazul în care proiectele de reglementare naționale relevante ar fi depășit simpla ratificare a acestui aranjament.

Uneori, statele membre consultă BCE din proprie inițiativă cu privire la proiecte de reglementare ce au ca scop transpunerea directivelor, deși nu sunt obligate sau încurajate în acest sens, de exemplu, în materiile în care acestea consideră că BCE are experiență specifică. În astfel de situații, în general, BCE este pregătită să răspundă oricărei consultări naționale voluntare, formale sau informale, și să ofere recomandări cu privire la proiectele de măsuri de transpunere elaborate, chiar dacă nu există o obligație oficială de a consulta BCE, dar numai în măsura în care

¹³ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

¹⁴ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

¹⁵ Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare (JO L 166, 11.6.1998, p. 45).

¹⁶ Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară (JO L 168, 27.6.2002, p. 43).

¹⁷ În special Directiva 2009/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de modificare a Directivei 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare și a Directivei 2002/47/CE privind contractele de garanție financiară în ceea ce privește sistemele legate și creanțele private (JO L 146, 10.6.2009, p. 37). Alte modificări (de mai mică amploare) au fost adoptate în anii următori.

proiectele de reglementare oferă posibilitatea unor comentarii specifice în legătură cu sfera de competență a BCE.

Comitetul european pentru risc sistemic (CERS) a fost instituit în decembrie 2010 ca un organism nou înființat să supravegheze riscurile din cadrul sistemului financiar privit în ansamblul său. CERS poate emite, printre altele, recomandări în limitele sferei sale de competență și, în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸, acesta monitorizează implementarea recomandărilor respective. Având în vedere rolul CERS în aceste chestiuni, nu este necesar ca BCE să fie consultată cu privire la proiectele de reglementare de punere în aplicare a recomandărilor CERS, fără a aduce atingere obligației generale a statelor membre de a consulta BCE în temeiul Deciziei 98/415/CE, astfel cum se explică în prezentul ghid.

¹⁸ Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic (JO L 331, 15.12.2010, p. 1).

4 Cazurile în care BCE refuză să adopte avize ca răspuns la solicitările de consultare

4.1 Scrisorile de neadoptare a unui aviz

BCE nu este obligată să adopte un aviz și, prin urmare, nu va face acest lucru în mod automat ca răspuns la fiecare consultare. Totuși, acest lucru nu aduce atingere obligației statelor membre de a consulta BCE în cazul în care proiectul de reglementare în cauză are doar o relevanță marginală asupra domeniilor de competență ale BCE.

BCE nu va adopta un aviz atunci când proiectul de reglementare are doar o relevanță marginală asupra domeniilor de competență ale BCE, fără a avea o relevanță substanțială pentru acestea. Simplele trimiteri din proiectul de reglementare la oricare dintre subiectele enumerate în Decizia 98/415/CE sau modificările pur formale sau administrative ale cadrului juridic relevant nu ar trebui să atragă neapărat un aviz al BCE.

BCE nu va adopta un aviz atunci când proiectul de reglementare implică transpunerea legislației Uniunii, cu excepția cazului în care, în această transpunere, legiuitorul național utilizează o marjă de apreciere și proiectul are o relevanță substanțială pentru domeniile de competență ale BCE, în special pentru rolul și atribuțiile BCE/Eurosistemului/SEBC, mai ales prin conferirea unui nou rol unei BCN sau prin modificarea substanțială a unei atribuții existente a unei BCN .

BCE a reanalizat necesitatea de a adopta un aviz în cazul în care proiectul de reglementare conferă o nouă atribuție unei BCN sau modifică substanțial o funcție existentă a unei BCN, ținând seama de principiile stabilite în hotărârea *Banka Slovenije*¹⁹. În baza Hotărârii *Banka Slovenije*, BCE nu adoptă în mod automat un aviz cu privire la legislația națională pe motiv că aceasta atribuie o nouă atribuție unei BCN sau modifică în mod substanțial o atribuție existentă a unei BCN, cu excepția cazului în care noua atribuție afectează negativ independența BCN, încalcă interdicția de finanțare monetară sau are o importanță care nu este marginală pentru domeniile de competență ale BCE.

În cazul în care BCE a fost consultată în mod oficial cu privire la un proiect de reglementare și decide să nu adopte un aviz, aceasta va răspunde în mod oficial printr-o scrisoare de neadoptare a unui aviz adresată autorității care a transmis solicitarea de consultare. Scrisoarea de neadoptare a unui aviz detaliază motivele pentru care BCE nu adoptă un aviz în cadrul consultării respective și poate face

¹⁹ Cauza C-45/21, *Banka Slovenije*, ECLI:EU:C:2022:670.

trimitere la avize adoptate anterior care sunt relevante²⁰. Toate aceste scrisori sunt disponibile pe website-ul EUR-Lex.

4.2 Posibilitatea de a transmite o solicitare informală

Contactul informal dintre autoritățile naționale și BCN relevantă, pe de o parte, și personalul BCE, pe de altă parte, poate avea loc înainte de transmiterea consultărilor oficiale către BCE, în cazul în care autoritatea care a transmis solicitarea de consultare dorește să primească orientări informale din partea BCE cu privire la necesitatea de a consulta BCE într-un anumit caz. Contactul cu BCE cu privire la astfel de solicitări informale de orientare poate fi stabilit prin intermediul BCN relevante sau prin transmiterea de solicitări către:

LegalActs.Team@ecb.europa.eu.

Astfel de solicitări informale pot contribui la evitarea consultărilor în cazurile în care nu este pe deplin clar pentru autoritatea care solicită analizează posibilitatea unei consultări a BCE dacă adoptarea unui aviz al BCE este justificată. O solicitare informală ar trebui să fie însoțită de proiectul de reglementare sau de o descriere suficient de detaliată a măsurilor avute în vedere.

²⁰ A se vedea, de exemplu, LET/2024/01251 și LET/2024/05161.

5 Procedura de consultare

Articolul 4 din Decizia 98/415/CE:

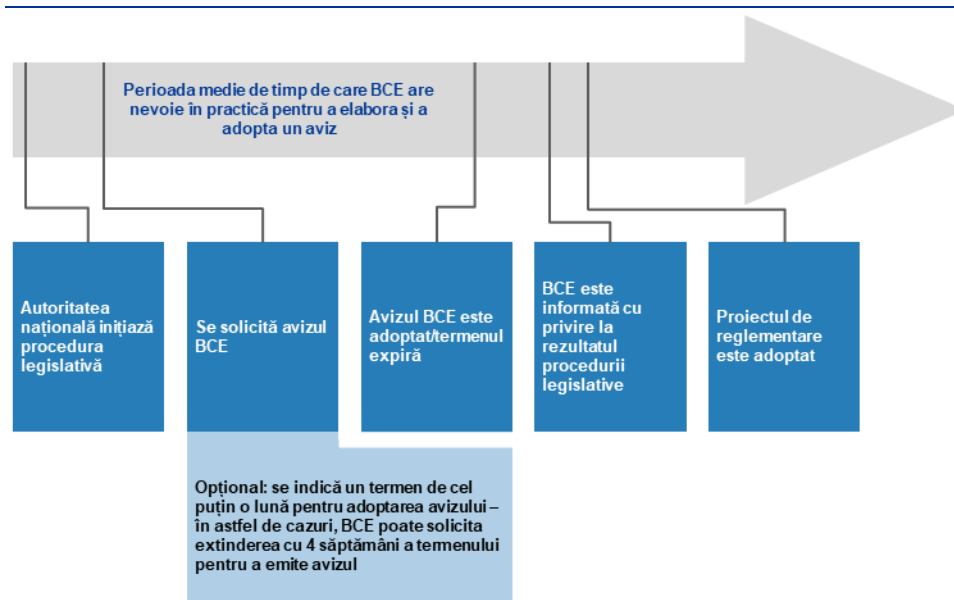
Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru a asigura respectarea efectivă a prezentei decizii. În acest sens, el asigură că BCE este consultată în timp util, astfel încât autoritatea care face propunerea legislativă să ia în considerare avizul BCE înainte de a lua o decizie pe fond, și că avizul BCE este adus la cunoștința autorității care trebuie să adopte dispozițiile respective, atunci când este vorba de altă autoritate decât cea care a întocmit proiectul de reglementare.”

5.1 Consultarea BCE în timp util

Potrivit articolului 4 din Decizia 98/415/CE, BCE trebuie să fie consultată „în timp util” în cadrul procesului legislativ. Acest lucru presupune ca procedurile naționale să asigure ca, pe parcursul procesului legislativ, consultarea să aibă loc într-o etapă care să lase BCE suficient timp pentru a examina proiectul de reglementare (și, unde este cazul, pentru traducerea acestuia) și pentru a adopta avizul său în toate versiunile lingvistice necesare. Totodată, acest lucru permite autorităților naționale relevante să ia în considerare avizul BCE înainte de adoptarea reglementărilor respective.

Figura 2

Procesul de consultare cu privire la proiectele de reglementare

Sursă: BCE.

Când proiectele de reglementare sunt elaborate de către o autoritate diferită de autoritatea care le adoptă, articolul 4 din Decizia 98/415/CE prevede că o astfel de

consultare trebuie să aibă loc într-un punct în timp care să permită autorității care a inițiat proiectul de reglementare să aprecieze dacă proiectul de reglementare ar trebui modificat în sensul avizului BCE, adică înainte de transmiterea reglementării către autoritatea de adoptare. În același timp, articolul 4 din Decizia 98/514/CE nu împiedică autoritățile naționale să parcurgă, în conformitate cu procedurile lor legislative, etapele care nu afectează fondul proiectelor de reglementare.

Din prevederile articolului 3 alineatul (4) din Decizia 98/415/CE rezultă că statele membre sunt obligate să suspende procesul de adoptare a proiectelor de reglementare până la primirea avizului BCE. Acest lucru nu înseamnă că trebuie suspendat întregul proces legislativ național (de exemplu, activitatea de pregătire a comisiilor permanente parlamentare, dezbaterile altor avize emise de autoritățile naționale, etc.) până la emiterea avizului BCE. În schimb, înseamnă că autoritatea care adoptă reglementările în cauză trebuie să aibă oportunitatea de a analiza în mod concret avizul BCE înainte de a lua decizia cu privire la fond. Dacă a fost stabilit un termen pentru emiterea avizului BCE²¹, iar acest termen a expirat, autoritatea națională în cauză poate relua procesul de adoptare. Chiar și într-o astfel de situație, atâta timp cât reglementarea nu a fost încă adoptată, autoritățile naționale continuă să fie obligate să ia în considerare avizul BCE.

În octombrie 2011, președintele BCE a trimis o scrisoare tuturor autorităților naționale care consultă BCE, reamintindu-le că acestea „ar trebui să adopte măsurile necesare pentru a asigura respectarea efectivă a Deciziei 98/415/CE potrivit articolului 4 din aceasta, consultând BCE în mod corespunzător și în timp util în raport cu procesul legislativ cu privire la proiectele de reglementare din domeniile care intră în competența acesteia”²². Președintele BCE a recomandat și „înstituirea unor proceduri interne corespunzătoare care să asigure faptul că BCE este consultată în timp util, astfel încât autoritatea care o consultă și/sau adoptă propunerea legislativă să ia în considerare avizul BCE înainte de adoptarea dispoziției legislative respective. În cazul în care proiectele de reglementare sunt modificate substanțial în cursul procedurii legislative, este necesară consultarea din nou a BCE și cu privire la acestea”.

5.2 Solicitarea de emiteră a unui aviz

5.2.1 Forma solicitării și documentele însoțitoare

O solicitare oficială de aviz trebuie adresată în scris Președintelui BCE²³, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE. Primirea de către președintele BCE a solicitării de emiteră a unui aviz marchează declanșarea

²¹ A se vedea secțiunea 4.3 din prezentul ghid.

²² Aceasta include și dispoziții care nu sunt supuse aprobării parlamentare. Numai proiectele de reglementare care servesc în mod exclusiv pentru transpunerea dreptului Uniunii sunt excluse de la obligația de consultare.

²³ BCE este de asemenea pregătită să primească solicitări de emiteră a unui aviz, semnate și adresate în mod corespunzător, prin e-mail, ca atașament scanat, la adresa office.president@ecb.europa.eu.

procedurii pentru adoptarea unui aviz de către BCE. BCE apreciază orice comunicare informală, la nivel de personal, între autoritățile naționale care consultă BCE și Serviciile Juridice ale BCE. Cu toate acestea, procedura oficială de consultare începe numai în momentul primirii de către Președintele BCE a solicitării oficiale de emiteră a unui aviz .

Solicitarea trebuie să conțină o versiune a proiectului de reglementare care să fie suficient de stabilă pentru ca BCE să poată emite un aviz cu privire la acesta. În cazul proiectelor de reglementare care conțin un număr mare de prevederi referitoare la probleme diverse, BCE recomandă ca autoritatea care o consultă să indice prevederile proiectului de reglementare cu privire la care este în mod special interesată de comentariile BCE. Acest fapt este relevant în special atunci când proiectele de reglementare au ca obiect principal transpunerea sau punerea în aplicare a legislației Uniunii, însă includ și alte dispoziții care depășesc simpla transpunere și se încadrează în unul din domeniile care intră în competența BCE.

BCE recomandă ca autoritatea care transmite solicitarea de consultare să atașeze o scurtă expunere de motive care să descrie obiectul și principalele obiective urmărite de proiectul de reglementare, stadiul atins în procesul legislativ național, precum și numele și datele de contact ale persoanelor disponibile pentru a clarifica orice întrebări referitoare la proiectele de reglementare care ar putea apărea în cursul elaborării avizului BCE. BCE recomandă ca autoritatea care o consultă să indice un termen-limită pentru emiteră avizului BCE²⁴.

Cerințe privind documentația necesară pentru consultările naționale:

Obligatoriu	Recomandat
<p>O solicitare scrisă de emiteră a unui aviz adresată președintelui BCE</p> <p>O copie a proiectului de reglementare</p>	<p>Indicarea unui termen în care BCE să emită avizul.</p> <p>O scurtă expunere de motive care să descrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiectul și principalele obiective ale proiectului de reglementare; • stadiul atins în procesul legislativ național, și detaliile persoanelor de contact. • Dacă un proiect de reglementare național este lung/complicat, indicarea dispozițiilor proiectului de reglementare cu privire la care se solicită în mod special avizul BCE. • În cazul în care se invocă o urgență deosebită, transmiterea traducerii în limba engleză a expunerii de motive și a principalelor dispoziții ale proiectului de reglementare transmis spre consultare ar facilita în mod semnificativ procedura.

5.2.2 Limba în care se redactează solicitarea

Solicitarea de emiteră a unui aviz și documentele care o însoțesc pot fi transmise în limba oficială a statului membru în cauză (sau în una din limbile oficiale ale statului membru, dacă există mai multe limbi oficiale în statul membru respectiv). În special atunci când solicitarea invocă o urgență deosebită²⁵, BCE apreciază dacă îi sunt transmise traducerea în limba engleză a expunerii de motive și a principalelor prevederi ale proiectului de reglementare înaintat spre consultare, acestea asigurând desfășurarea eficientă a procedurii de consultare. Acest fapt are în vedere că limba

²⁴ A se vedea secțiunea 5.3 din prezentul ghid.

²⁵ A se vedea secțiunea 5.3 din prezentul ghid.

engleză este limba de lucru a BCE, precum și limba în care avizele BCE sunt adoptate de către Consiliul guvernatorilor, cu contribuția Consiliului general. În plus, astfel este posibil ca BCE să înceapă să pregătească avizele imediat după primirea solicitării de emitere a unui aviz, fără a fi nevoie să aștepte traducerea documentelor. Cu toate acestea, solicitarea unui aviz al BCE nu trebuie amânată din lipsa unei astfel de traduceri.

5.3 Termene

Articolul 3 din Decizia 98/415/CE:

1. „În cazul în care consideră necesar, autoritățile naționale care elaborează un proiect de reglementare pot să stabilească Băncii Centrale Europene un termen-limită pentru prezentarea avizului său, care nu poate fi mai mic de o lună de la data la care președintele BCE primește notificarea.
2. Termenul prevăzut poate fi redus în caz de urgență deosebită. În această situație, autoritatea care cere consultanță menționează motivele acestei urgențe.
3. BCE poate solicita, în timp util, prelungirea termenului cu încă patru săptămâni cel mult. Autoritatea care o consultă nu poate refuza să satisfacă această cerere fără un motiv rezonabil.
4. La expirarea termenului-limită, absența unui aviz nu trebuie să împiedice autoritatea națională care recurge la consultanță de a acționa în continuare. Dacă avizul BCE este primit după expirarea termenului, statele membre se asigură, totuși, că acesta este adus la cunoștința autorităților menționate la articolul 4.”

Deși Decizia 98/415/CE nu stabilește un termen pentru adoptarea unui aviz de către BCE, experiența a demonstrat că durata medie în acest sens este de aproximativ șase săptămâni. Cu toate acestea, procesul poate dura mai mult²⁶, iar perioada necesară în mod concret pentru adoptarea unui aviz variază în mod evident în funcție de natura, complexitatea și caracterul sensibil al proiectelor de reglementare în cauză.

În conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Decizia 98/415/CE, „în cazul în care consideră necesar, autoritățile naționale care elaborează un proiect de reglementare pot să stabilească Băncii Centrale Europene un termen-limită pentru prezentarea avizului său”. Cu toate acestea, acest termen „nu poate fi mai scurt de o lună” de la data primirii acestei notificări de către Președinte BCE.

Experiența a demonstrat că statele membre uneori interpretează în mod eronat acest termen minim de o lună ca fiind termenul maxim standard. În majoritatea cazurilor, pregătirea și adoptarea avizelor BCE necesită timp pentru elaborarea versiunii în limba engleză a proiectului de reglementare, pentru coordonarea

²⁶ A se vedea mai jos în această secțiune.

activității sectoarelor operaționale relevante ale BCE implicate în elaborarea avizului, precum și pentru primirea și analizarea comentariilor și a observațiilor guvernatorilor BCN în cadrul procedurii scrise. Un număr de avize în materie de supraveghere implică și consultarea Consiliului de supraveghere, înainte de transmiterea proiectului de aviz Consiliului guvernatorilor pentru adoptare finală.

În practică, termenul de o lună s-a dovedit a fi mai degrabă scurt. Posibilitatea ca autoritățile care solicită avizul BCE să stabilească un termen ar trebui, așadar, să fie limitată la cazurile în care există o nevoie stringentă a autorităților naționale de a primi avizul BCE într-o lună. Astfel cum BCE reiterează adesea în avizele sale, faptul că procesul legislativ național a ajuns într-un stadiu avansat nu constituie un motiv suficient pentru ca autoritățile care solicită avizul să ceară adoptarea avizului BCE în regim de urgență.

Potrivit articolului 3 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE, termenul poate fi redus în caz de urgență deosebită. În aceste cazuri cu totul excepționale, autoritatea care consultă BCE trebuie să specifice în mod expres motivele urgenței. Autoritățile care consultă BCE sunt încurajate să urmeze orientările prevăzute în considerentul (6) al Deciziei 98/415/CE, în sensul că un dialog între autoritățile care consultă BCE și BCE ar trebui să permită BCE să emită avizul în timp util în cazurile urgente, fără a aduce atingere posibilității acesteia de a examina în suficient de atent proiectele de reglementare. Astfel cum se observă în secțiunile 5.2.1 și 5.2.2 din acest ghid, BCE apreciază dacă primește și traducerea în limba engleză a expunerii de motive și a principalelor dispoziții ale proiectului de reglementare cu privire la care se solicită avizul. Cu toate acestea, solicitarea unui aviz al BCE nu trebuie amânată din lipsa unei astfel de traduceri.

În conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Decizia 98/415/CE, în cazul în care autoritatea care consultă BCE a stabilit un termen, BCE poate solicita o prelungire a termenului în cauză cu până la patru săptămâni. Articolul 3 alineatul (3) prevede că această solicitare nu poate fi respinsă de către autoritatea care consultă BCE fără un motiv rezonabil.

Articolul 3 alineatul (4) din Decizia 98/415/CE prevede că: „[I]a expirarea termenului-limită, absența unui aviz nu trebuie să împiedice autoritatea națională care recurge la consultanță de a acționa în continuare”. Aceasta înseamnă că, odată ce termenul a expirat, autoritățile competente pot continua procedura de adoptare a proiectului de reglementare care a fost suspendată pe durata consultării BCE. Cu toate acestea, atât timp cât procesul de adoptare a reglementării nu a fost finalizat, autoritatea care a solicitat emiterea avizului continuă să fie obligată să ia în considerare avizul BCE (și să îl aducă în atenția autorității de adoptare a reglementării, în cazul în care aceasta este o altă autoritate).

5.4 Confirmarea primirii

La primirea unei solicitări de emitere a unui aviz se transmite o confirmare de primire autorității care consultă BCE, în aceeași limbă ca și solicitarea de emitere a unui aviz.

Documentele care însoțesc solicitarea de emitere a unui aviz și traducerea în limba engleză ale acestora sunt transmise membrilor Consiliului guvernatorilor și Consiliului general al BCE concomitent cu proiectul de aviz.

5.5 Elaborarea și adoptarea avizului BCE

După primirea solicitării de emitere a unui aviz, BCE instituie un grup de lucru pentru elaborarea unui aviz. Acest grup include experți din sectoarele operaționale relevante pentru obiectul consultării. În funcție de factori precum natura, complexitatea și lungimea proiectelor de reglementare, precum și de disponibilitatea acestora în limba engleză, durata necesară pentru elaborarea avizului variază între câteva zile și o medie de șase săptămâni. Totodată, în elaborarea avizului BCE, sunt luate în considerare motivele justificate care au stat la baza solicitării emiterii în regim de urgență (deosebită) a unui aviz.

Avizul este un instrument juridic al BCE și, de regulă, Consiliul guvernatorilor este organul de decizie responsabil de adoptarea avizelor BCE. Membrii Consiliului general sunt de asemenea implicați în acest proces decizional pentru a contribui la funcția consultativă a BCE. Prin urmare, după finalizarea procesului de elaborare și ulterior aprobării sale de către Comitetul executiv, proiectul de aviz este transmis pentru comentarii Consiliului guvernatorilor și pentru observații membrilor Consiliului general. Aceasta este o procedură scrisă care, în mod normal, durează aproximativ o săptămână.

În vederea adoptării avizelor BCE cu privire la supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, Consiliul guvernatorilor poate consulta și Consiliul de supraveghere.

După primirea de comentarii și/sau observații, proiectul de aviz este revizuit de către BCE și este transmis pentru orice alte comentarii sau observații în cadrul unei alte proceduri scrise care durează câteva zile lucrătoare. Cu toate acestea, termenul pentru transmiterea de comentarii și observații în cadrul celei de a doua proceduri scrise poate varia, în funcție de natura consultării și de numărul și complexitatea comentariilor primite în cadrul primei proceduri scrise. În cadrul celei de a doua proceduri scrise, membrii Consiliului general și ai Consiliului guvernatorilor vor transmite, în general, doar comentarii sau observații cu privire la modificările introduse în proiectul de aviz revizuit.

Autoritățile care consultă BCE sunt invitate să ia în considerare complexitatea procesului de consultare atunci când stabilesc un termen pentru emiterea unui aviz de către BCE.

5.6 Regimul lingvistic

Avizele solicitate de către o autoritate națională sunt adoptate în limba oficială a statului membru respectiv (sau în limba în care a fost redactată solicitarea de emitere a unui aviz dacă statul membru are mai multe limbi oficiale) și în limba engleză.

5.7 Transmiterea avizului și efectele acestuia

După adoptare, avizul este transmis autorității care a consultat BCE. Articolul 4 din Decizia 98/415/CE prevede că autoritatea care consultă BCE trebuie „să ia în considerare avizul BCE înainte de a lua o decizie pe fond”, și că această autoritate ar trebui să aducă avizul BCE la cunoștința autorității care trebuie să adopte dispozițiile respective, atunci când este vorba de altă autoritate decât cea care consultă BCE.

După finalizarea procesului legislativ, BCE apreciază primirea unei copii a reglementării în forma în care a fost adoptată în mod definitiv. În cazul în care BCE a fost consultată cu privire la un proiect de reglementare, BCE recomandă ca autoritatea care a consultat-o să transmită Secretariatului BCE o copie sau o trimitere la reglementarea adoptată.

5.8 Publicare

Consiliul guvernatorilor și-a extins treptat politica de transparență cu privire la consultările naționale. Din iunie 2020 toate avizele BCE, împreună cu scrisorile de neadoptare a unui aviz BCE ca răspuns la solicitările de consultare sau prin care se identifică cazurile de nerespectare de către autoritățile naționale a obligației lor de a consulta BCE cu privire la proiectele legislative naționale, sunt publicate pe EUR-Lex. La cererea autorității care a transmis solicitarea de consultare și cu condiția să existe motive specifice pentru a nu publica imediat avizul, acesta se publică în termen de cel mult șase luni de la adoptarea sa. Publicarea cu întârziere a avizelor este, în practică, foarte rară.

5.8.1 Secțiunea BCE de pe website-ul EUR-Lex

[Secțiunea BCE](#) de pe website-ul EUR-Lex oferă acces rapid și ușor la toate avizele BCE în limbile relevante. Acolo utilizatorul poate efectua o căutare în funcție de tematică conform domeniilor de competență ale BCE. O fereastră de sinteză afișează cele mai recente acte juridice publicate și este disponibilă și o listă completă a actelor juridice organizate în funcție de dată, care oferă opțiunea de filtrare a avizelor BCE. Infografice interactive afișează statistici referitoare la avizele BCE și asigură acces facil la compilații în funcție de tipul de act, subiect și intervale temporare. Funcționalitățile de căutare disponibile permit căutarea de avize ale BCE

prin utilizarea de cuvinte-cheie, număr al documentului, an sau alte criterii. Este posibil să se acceseze atât versiunea în limba engleză, cât și versiunea în limba națională a fiecărui aviz, pentru a vedea relația acestuia cu alte documente și procedura care a condus la adoptarea fiecărui aviz. Website-ul BCE conține informații utile și orientări privind utilizarea website-ului EUR-Lex.

Figura 3

Pagina principală a secțiunii BCE de website-ul EUR-Lex

Banca Centrală Europeană

Banca Centrală Europeană (BCE) este o instituție a UE care funcționează în baza unor norme clar definite care se regăsesc în dreptul primar și secundar al UE. Pentru a-și îndeplini atribuțiile, BCE poate să adopte acte juridice și să emită și să publice avize cu privire la proiecte legislative în domeniile care intră în sfera sa de competență. În această secțiune veți regăsi toate actele juridice adoptate de BCE, inclusiv modificări, rectificări și versiuni consolidate ale acestora, în toate limbile oficiale ale UE relevante, precum și jurisprudența relevantă pentru BCE.

Căutați în funcție de tematică

- Cadrul juridic al SEBC
- + Dispoziții instituționale ale BCE
- + Politică monetară și operațiuni
- + Sisteme de decontare și plăți
- + Bancnote și monede, mijloace de plată și probleme monetare
- + Schimb valutar și rezerve valutare
- + Statistică
- Stabilitatea piețelor financiare
- + Supraveghere bancară

Navigare vizuală

Categorie	Număr
Avize privind propunerile legislative ale UE	244
Avize privind propunerile legislative naționale	1347
Recomandări	141

Găsește un document al BCE

Căutați o cauză (BCE)

Figura 4

Toate avizele și scrisorile BCE sunt disponibile în secțiunea BCE de pe website-ul EUR-Lex.

Găsește un document al BCE

? Anul ? Număr ? Tot

- Tot
- Regulament
- Decizie
- Orientare
- Aviz
- Recomandare
- Scrisoare
- Memorandum de înțelegere
- Acord

Figura 5

Se poate efectua o selecție restrânsă a actelor în funcție de caracteristicile acestora (tipul de act afișat aici) prin utilizarea filtrelor din partea stângă a paginii cu rezultate

- ▼ După tipul de act
 - Aviz cu privire la un proiect legislativ național (1380)
 - Aviz (273)
 - Aviz din proprie inițiativă (17)
 - Aviz emis din proprie inițiativă cu privire la un proiect legislativ național (15)
 - Rectificare (5)

6 Respectarea obligației de a consulta BCE

Pentru a asigura îndeplinirea obligației de a consulta BCE, articolul 4 din Decizia 98/415/CE prevede ca statele membre să adopte măsurile necesare pentru „a asigura respectarea efectivă” a Deciziei 98/415/CE. SEBC monitorizează îndeaproape evoluțiile legislative la nivel național privind proiectele de reglementare din domeniile care intră în competența BCE. De asemenea, în mod regulat SEBC monitorizează și transmite rapoarte cu privire la respectarea de către autoritățile naționale a obligației de a consulta BCE cu privire la astfel de proiecte de reglementare. În plus, în cazul în care se constată că nu a fost îndeplinită obligația de a consulta BCE cu privire la proiectele de reglementare care intră în competența acesteia, BCE transmite o notificare respectivei autorități naționale competente și guvernatorului BCN a statului membru în cauză, precum și Comisiei Europene.

Cazurile în care este clar că neîndeplinirea obligației de a consulta BCE este importantă sau are un caracter repetat ar trebui incluse și în raportul anual al BCE. Astfel de cazuri de neconformitate sunt „clare” atunci când, în mod obiectiv, nu există nicio îndoială juridică că BCE ar fi trebuit să fie consultată. Cazurile de neîndeplinire a obligației de a consulta BCE sunt „importante” dacă: (a) în contextul unei consultări corespunzătoare, BCE ar fi formulat observații critice semnificative cu privire la fondul propunerii legislative, sau (b) în cazul în care acea neîndeplinire a obligației are o importanță generală pentru SEBC. În acest scop, cazurile de neconsultare cu privire la proiectele de reglementare naționale care conferă o nouă atribuție unei BCN sau modifică în mod substanțial o atribuție existentă a unei BCN sunt considerate a avea o importanță generală pentru SEBC. Acest punct de vedere cu privire la importanța generală subliniază că este important să existe în continuare, în principiu, cerința ca autoritățile naționale să consulte BCE în cazul în care are loc o astfel de alocare sau modificare de atribuții [întrucât articolul 2 alineatul (1) a treia liniuță din Decizia 98/415/CE se referă la BCN], fără a aduce atingere principiilor enunțate în secțiunea 4 din prezentul ghid în ceea ce privește neadoptarea de avize ale BCE. O neîndeplinire a obligației are „un caracter repetat” în care același stat membru nu a consultat BCE de cel puțin trei ori în termen de doi ani consecutivi, iar cel puțin una dintre aceste situații de neconsultare a existat în cel mai recent an avut în vedere.

BCE consideră util să fie informată cu privire la efectele avizelor sale și la astfel de modificări ale atribuțiilor BCN.

7 Consecințele juridice ale neîndeplinirii obligației de a consulta BCE

Neîndeplinirea obligației de a consulta BCE cu privire la proiectele de reglementare din domeniile care intră în competența acesteia reprezintă o încălcare a Deciziei 98/415/CE și poate conduce la declanșarea în fața Curții a procedurii privind încălcarea dreptului Uniunii. Astfel de proceduri pot fi inițiate de Comisie împotriva statului membru în cauză în temeiul articolului 258 din tratat²⁷ sau de un alt stat membru în temeiul articolului 259 din tratat. Obligația de a consulta BCE în temeiul Deciziei 98/415/CE este explicită, clară și necondiționată, ceea ce înseamnă că persoanele fizice o pot utiliza ca temelie juridică în fața instanțelor naționale. Prin urmare, instanțelor naționale li se poate solicita să se pronunțe cu privire la validitatea sau forța executorie a unei dispoziții naționale adoptate fără consultarea BCE²⁸. Totodată, instanțele naționale pot solicita Curții, în temeiul articolului 267 din tratat, să pronunțe o decizie preliminară privind validitatea și caracterul executoriu al unei dispoziții naționale adoptate fără consultarea BCE. Prin urmare, revine în final Curții sarcina de a stabili consecințele legale în temeiul dreptului Uniunii ale neîndeplinirii de către un stat membru a obligației de a consulta BCE cu privire la legislația națională.

S-a solicitat Curții în mod repetat să hotărască cu privire la opozabilitatea reglementărilor naționale adoptate fără notificarea prealabilă a Comisiei Europene, astfel cum este prevăzută de acte specifice ale Uniunii²⁹. În unele dintre aceste cauze, toate referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice [în prezent prevăzute în Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului³⁰, care a abrogat Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului³¹], Curtea a reținut că o reglementare națională adoptată fără notificarea prealabilă a Comisiei este considerată a fi fost adoptată cu încălcarea unei cerințe procedurale de fond și, prin urmare, nu este

²⁷ Dacă o bancă centrală națională care are competențe de reglementare nu consultă BCE în conformitate cu Decizia 98/415/CE, BCE însăși poate declanșa procedura privind încălcarea dreptului Uniunii conform articolului 271 litera (d) din Tratat și articolului 35.6 din Statutul SEBC.

²⁸ A se vedea, de exemplu, hotărârea Curții Supreme din Cipru din 15 septembrie 2015 în cauzele conexe nr. 1551-1571/2011.

²⁹ A se vedea, printre altele, Cauza 174/84, *Bulk Oil împotriva Sun International*, ECLI:EU:C:1986:60; Cauza C-194/94, *CIA Security International împotriva Signalson and Securitel*, ECLI:EU:C:1996:172; Cauza C-226/97, *Lemmens*, ECLI:EU:C:1998:296; Cauza C-235/95, *AGS Assedic Pas-de-Calais*, ECLI:EU:C:1998:365; Cauza C-443/98, *Unilever*, ECLI:EU:C:2000:496; Cauza C-159/00, *Sapod Audic*, ECLI:EU:C:2002:343; Cauza C-303/04, *Lid Italia*, ECLI:EU:C:2005:528.

³⁰ Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 241, 17.9.2015, p. 1).

³¹ Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 204, 21.7.1998, p. 37).

opozabilă persoanelor fizice³². De asemenea, conform jurisprudenței consacrate a Curții, toate căile de atac prevăzute în mod normal de dreptul intern trebuie să fie deschise părților litigante care doresc să obțină valorificarea unor pretenții în temeiul dreptului Uniunii³³. În acele state membre în care persoanele fizice au dreptul de a introduce o acțiune în anularea unei reglementări naționale pe motivul existenței unui viciu grav de procedură, persoanele fizice pot avea și dreptul să solicite anularea reglementărilor naționale adoptate cu încălcarea unei cerințe procedurale esențiale prevăzute de dreptul Uniunii, așa cum este procedura de consultare prealabilă a BCE.

³² A se vedea Cauza C-303/04, *Lidl Italia*, ECLI:EU:C:2005:528, care face trimitere la Cauza C-194/94, *CIA Security International împotriva Signalson and Securitel*, ECLI:EU:C:1996:172; Cauza C-226/97, *Lemmens*, ECLI:EU:C:1998:296; a se vedea și Cauza C-443/98, *Unilever*, ECLI:EU:C:2000:496; și Cauza C-159/00, *Sapod Audic*, ECLI:EU:C:2002:343. În opinia Curții, în ceea ce privește standardele și reglementările tehnice introduse de legislația națională, obligația de a notifica prealabil Comisia este menită să protejeze, prin intermediul unui control preventiv, libera circulație a mărfurilor, care constituie unul dintre fundamentele Uniunii: prin urmare, această obligație este esențială pentru a împiedica statele membre să creeze bariere tehnice și obstacole în calea liberei circulații pe piața unică.

³³ A se vedea, de exemplu, Cauza 158/80, *Rewe*, ECLI:EU:C:1981:163; Cauza C-228/98, *Dounias*, ECLI:EU:C:2000:65.

Anexă

Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare ³⁴

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 105 alineatul (4) și articolul 4 din Protocolul privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, anexat la tratat,

având în vedere propunerea Comisiei ³⁵,

având în vedere avizul Parlamentului European³⁶,

având în vedere avizul Institutului Monetar European³⁷,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută în articolul 106 alineatul (6) din Tratat și în articolul 42 din protocolul menționat,

(1) Întrucât Banca Centrală Europeană (BCE) va fi înființată îndată după numirea Comitetului său executiv;

(2) Întrucât tratatul prevede că BCE este consultată de autoritățile naționale pentru orice proiect de reglementare care ține de domeniul său de competență; întrucât Consiliului îi revine să stabilească limitele și condițiile acestei consultări;

(3) Întrucât este necesar ca obligația consultării impusă autorităților statelor membre să nu aducă atingere responsabilităților acestor autorități în domeniile care fac obiectul proiectelor în cauză; întrucât ar trebui ca statele membre să consulte BCE în legătură cu orice proiect de reglementare din sfera sa de competență, în temeiul articolului 105 alineatul (4) din tratat; întrucât lista domeniilor speciale care figurează în articolul 2 din prezenta decizie nu este exhaustivă; întrucât articolul 2 a șasea liniuță din prezenta decizie nu aduce atingere prezentei repartizări a competențelor în ceea ce privește politicile referitoare la controlul prudențial al instituțiilor de credit și la stabilitatea sistemului financiar;

(4) Întrucât funcțiile și activitățile monetare ale Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) sunt definite în Statutul SEBC și al BCE; întrucât băncile centrale

³⁴JO L 189, 3.7.1998, p. 42.

³⁵JO C 118, 17.4.1998, p. 11.

³⁶JO C 195, 22. 22.6. 1998.

³⁷Aviz emis la 6 aprilie 1998 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

ale statelor membre participante fac parte integrantă din SEBC și trebuie să acționeze conform orientărilor și instrucțiunilor BCE; întrucât, în cea de a treia fază a Uniunii Economice și Monetare (UEM), autoritățile statelor membre neparticipante trebuie să consulte BCE în legătură cu proiectele de reglementare privind instrumentele politicii monetare;

(5) Întrucât atâta timp cât un stat membru nu participă la politica monetară a SEBC, deciziile luate de autoritățile acestui stat membru în cadrul implementării politicii sale monetare nu fac obiectul prezentei decizii;

(6) Întrucât consultarea BCE nu trebuie să prelungească în mod nejustificat procedurile de adoptare a proiectelor de reglementare în statele membre; întrucât termenele în care BCE trebuie să își dea avizul trebuie, totuși, să îi permită examinarea atentă a textelor care îi sunt transmise; întrucât, în cazurile de extremă urgență, ale căror cauze trebuie motivate, de exemplu din cauza sensibilității piețelor, statele membre pot stabili un termen mai mic de o lună și care să reflecte urgența situației; întrucât, în special în aceste cazuri, un dialog între autoritățile naționale și BCE trebuie să permită să se țină cont de interesele fiecărei părți;

(7) Întrucât, în temeiul alineatelor (5) și (8) din Protocolul nr. 11 anexat la Tratat, prezenta decizie nu se aplică Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, cu condiția ca acest stat membru să nu treacă la etapa a treia a UEM și atâta timp cât nu se realizează acest lucru;

(8) Întrucât între data constituirii BCE și începutul celei de-a treia faze a UEM, autoritățile naționale trebuie să consulte BCE, în conformitate cu Decizia 93/717/CE³⁸ și articolul 109I alineatul (2) din Tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

1. În sensul prezentei decizii, se înțelege prin:

„stat membru participant”, un stat membru care adoptă moneda unică în conformitate cu tratatul;

„proiect de reglementare”, proiectele privind dispoziții care, dacă au caracter obligatoriu și sunt aplicabile în general pe teritoriul unui stat membru, stabilesc norme care privesc un număr nedeterminat de cazuri și se adresează unui număr nedeterminat de persoane fizice sau juridice.

2. Nu sunt considerate proiecte de reglementare proiectele privind dispozițiile al căror unic obiect este transpunerea directivelor comunitare în legislația statelor membre.

³⁸ JO L 332, 31.12.1993, p. 14.

Articolul 2

1. Autoritățile statelor membre consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare care intră în sfera sa de competență în temeiul tratatului și, în special, în ceea ce privește:
 - problemele monetare;
 - mijloacele de plată;
 - băncile centrale naționale;
 - colectarea, elaborarea și difuzarea datelor statistice din domeniile monetar, financiar, bancar, al sistemelor de plăți și al balanței de plăți;
 - sistemele de plăți și decontări;
 - normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare.
2. De asemenea, autoritățile statelor membre, altele decât statele membre participante, consultă BCE în legătură cu orice proiect de reglementare privind instrumentele politicii monetare.
3. De îndată ce primește un proiect de reglementare, BCE comunică autorității naționale care o consultă dacă, în opinia sa, proiectul în cauză ține de sfera sa de competență.

Articolul 3

1. În cazul în care consideră necesar, autoritățile naționale care elaborează un proiect de reglementare pot să stabilească Băncii Centrale Europene un termen-limită pentru prezentarea avizului său, care nu poate fi mai mic de o lună de la data la care președintele BCE primește notificarea.
2. Termenul prevăzut poate fi redus în caz de urgență deosebită. În această situație, autoritatea care cere consultanță menționează motivele acestei urgențe.
3. BCE poate solicita, în timp util, prelungirea termenului cu încă patru săptămâni cel mult. Autoritatea care o consultă nu poate refuza să satisfacă această cerere fără un motiv rezonabil.
4. La expirarea termenului-limită, absența unui aviz nu trebuie să împiedice autoritatea națională care recurge la consultanță de a acționa în continuare. Dacă avizul BCE este primit după expirarea termenului, statele membre se asigură, totuși, că acesta este adus la cunoștința autorităților menționate la articolul 4.

Articolul 4

Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru a asigura respectarea efectivă a prezentei decizii. În acest sens, el asigură că BCE este consultată în timp util, astfel încât autoritatea care face propunerea legislativă să ia în considerare avizul BCE înainte de a lua o decizie pe fond, și că avizul BCE este adus la cunoștința autorității care trebuie să adopte dispozițiile respective, atunci când este vorba de altă autoritate decât cea care a întocmit proiectul de reglementare.

Articolul 5

1. Prezenta decizie se aplică de la 1 ianuarie 1999.
2. Decizia 93/717/CE se abrogă de la 1 ianuarie 1999.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 29 iunie 1998.

Pentru Consiliu Președintele

R. COOK

© Banca Centrală Europeană, 2025

Adresa poștală: 60640 Frankfurt am Main, Germany

Telefon: +49 69 1344 0

Website: www.ecb.europa.eu

Toate drepturile rezervate. Reproducerea în scopuri educaționale și necomerciale este permisă numai dacă sursa este confirmată.

Pentru terminologia specifică, vă rugăm să consultați [glosarul BCE](#) (disponibil doar în limba engleză).

PDF

ISBN 978-92-899-7145-4, doi:10.2866/6818229, QB-01-25-092-RO-N